

Tone alate kenj Pita be ηmarase ne

¹ Tone kei lee manj Simōn Pita ηon me yee Yesu Kristo tobaale na o kpilale e ne gyanj. Mee ηmarase ke mee yelee emee banj pou e ne lee Yesu Kristo di nideli ηgba mena kenj daa mo ne lee e di ne. Mena keleedi kpaakpaa kei lee Wurubuare ηon o gbeneη tenee ne, na da nyeeleere Yesu Kristo gyanj.

² Wurubuare waa yela e ka gyenj ηon Wurubuare na de Gbenjyoo Yesu nideli, na ke yela waa mo o beree boele ηon nideli na waa fa ηon wosefereη kenj ka dokoso be kyaa ya ne.

Dinoo kenj na wolo nyi Wurubuare baake na daa

³ Lee de Wurubuare kagyenj doo Yesu Kristo te tee o donj kenj ka dokoso be kyaa ya ne doo fa daa kpene kamase kenj ne hia daa, na dee tale yee o kegyaebii teele kei doo. Lee ηon Wurubuare gbagba dinoo kpaakpaa na o woe doo te o baake daa nyi de kaa bese o balan. ⁴ Lee mena dinoo kei doo te o faa daa o nombia kpaakpaa ηan o be yako see nyi waa fa daa ne. O moo o nombia kenja fa daa na ke yela e ke nyinj lese e wose lee aboo kumee ηan emee gbagba ne gyae teele kei doo te ne yeli walanj ne wolee ne man, na e ke nyinj Wurubuare dinoo kenj.

⁵ Lee mena nombia kenja doo e yee kakyen na e ka mo deeli keyee kpu na e Yesu Kristo

kelɛɛdi kenj. Kenanɔ wɔle na ε mo nombia kagyen kpu na ε deeli keyɛɛ kenj. ⁶ Nombia kagyen wɔle na, ε mo wose kekyan kpu, te wose kekyan wɔle na ε yɛɛ kakyen sen kenkenj. Kakyen wɔle na ε mo Wurubuare ɔsom kpaakpaate mo kpu. ⁷ Wurubuare ɔsom kpaakpaate wɔle na ε mo dɔŋa kegyae kpu, te dɔŋa kegyae wɔle na ε mo balan kegyae kpu. ⁸ Nawolo nyi akpaa ε kyan nombia kenja man nideli na, gyae ke yela ε ka gyen de Gbenɔgyoo Yesu Kristo na ke yela ε ke yɛɛ balan ban ε kelɛɛdi dana tɔnɔɔ. ⁹ Mɔna walan ŋon ɔ be dana mena dinɔɔ kpaakpaa kei ya na, kenanɔ na walan ŋonanɔ sia te wɔlɛɛ kenj nyi ɔ bɛɛ naa gyu lem ya. Ɔ tanj ke wolee nyi be ta lese e lee ɔ nombiakumɛɛ benɛɛ ŋan man.

¹⁰ Me tebia mena dɔɔ ε yɛɛ kakyen na ε ke kyaa dinɔɔ kpaakpaate man, na ε dinɔɔ kenanɔ ka wola nyi Wurubuare baake na ŋon te ɔ lese ŋon. Akpaa ε yɛɛ mena na ε be gyae ε ka lee wɔle ε kelɛɛdi man ya. ¹¹ Kenja keyɛɛ ne gyae la ke yela Wurubuare ke fa ŋon gbɛɛ na ε ke nyin gbɛɛ gyoo de Gbenɔgyoo Yesu Kristo ŋon ɔ yɛɛ da nyeeleere e ne gyoorobiiri kenj ke kyaa kekpaakekpa na man.

¹² Ma gyen nyi ε wulaa ε gyen mena nombia kenja, te ε wulaa ε senɛɛ anokoare nombia ŋan moɔ yako ŋon ne man kenkenj. Mɔna mɛɛ gyae nyi maa kyaa tɔɔse ŋon nombia kenja deban kamasɛ. ¹³ Ma gyen nyi deban kenj me sɛɛ me kyaa tɛɛle kei dɔɔ ne, kaboena nyi maa kyaa tɔɔse ŋon nombia kenja na ε be nyin wolee ŋa ya. ¹⁴ Nawolo nyi de Gbenɔgyoo Yesu Kristo ta lese wola man nyi ma woya akan tɛɛle kei dɔɔ ta

tekaa bo ya. ¹⁵ Lee mena dɔɔ te mɛɛ yɛɛ kakyen yako nɔn nombia keɲa, na akpaa ma yem koran na ε ke tale tɔɔse ɲa debaɲ kamase.

¹⁶ De kɛɛ kolosi de Gbenɲyoo Yesu Kristo don dinaa na ɔ ka bese kɔɲ keɲ nombia nɛ, te yɛɛ nyi ɲɔla nombia ɲan balan na mo sia kekara gyo nɛ yaa dee kolosi ya, mɔna daa gbagba naa ɔ gyoorobiiri keɲ na de sia fonɛɛ. ¹⁷ Debaɲ keɲ me kya Wurubuaɛ ba lese Yesu Kristo yele te ɔ ba lese ɔ gyoorobiiri wola nɛ, na de kyaa botɔɔ. De nyii nɔɔwoya ɲaale lee Wurubuaɛ Kpatakpere nɔn gyoorobiiri keɲ man nyiaa, “Kei yena me bu nɔn mɛɛ gyae e lee me konɔɔ man, te ɔ na gyoo me sia mɔ nideli” ¹⁸ Daa gbagba nyii nɔɔwoya keɲa ɲan ba lee adido kɔɲ debaɲ keɲ daa na de Gbenɲyoo Yesu Kristo kyaa Wurubuaɛ bula keɲ dɔɔ nɛ.

¹⁹ Kei yele la da gyenawɔ nideli nyi Wurubuaɛ akpenkpenɲyɔɔra nombia ɲan bɔɔ yako see nɛ yɛɛ ampaɲ. Mena dɔɔ ε see deɲele na ε ke nyii ɲa nideli. Nombia ɲenan yɛɛ ɲgba kanea keɲ bɔɔ kyanɲee see ditɪntɛɛ man nɛ. Kɛɛ ɲmanɲee kelii debaɲ keɲ nebo kyolobii nɔn waa lee. Kei na wola nɔn baa nyi yaa kyan Wurubuaɛ nombia ɲan man nideli kelii debaɲ keɲ Yesu Kristo waa kaa yela ε konɔɔse ke gyuuusu na ε ke nyii ɔ nombia ɲan man nideli.

²⁰ Lee keɲa pou wɔle na nombii tuturu keɲ mɛɛ gyae ε ka gyen nideli yena nyiaa, Wurubuaɛ akpenkpenɲyɔɔra ban man ɲolo te yako nombii daale keɲ bɔɔ ɲmarase do Wurubuaɛ nombia aɲmarasen see ɲan man nɔn gbagba ɔ baam dɔɔ ya. ²¹ Nawolo nyi Wurubuaɛ nombia ɲan

be tɛɛ wa akpenkpenɔgyɔɔra dɔɔ te bɔɔ yako nɛ, ɲe man dokolon be kyaa ken ka lee deniwalan gbagba kegyaebii man ya. Mɔna Wurubuare felin ɲon wola na wɔ nombia ɲan ba lee ɲon Wurubuare gyan te be yakowɔ.

2

Akerɛɛ nombia wolala

¹ Mena ken gyanɔba baale ba beo mo ba wose nyi be yɛɛ Wurubuare akpenkpenɔgyɔɔrawɔ Is-eraetena man nɛ, mena mɔ te akɛɛɛ wolala baa kyaa ɛ man. Baa mo nyansa wola nombia ɲan te yɛɛ anokoare ya. Baa ta wola balan nombia ɲan gyae ke yela baa yo nɛ. Baa bɛɛ nyi bɔɔ gyeɲ de Gbenɔgyoo Yesu Kristo ɲon ɔ ba yem lɛɛ daa gba nɛ ya. Mena dɔɔ be gyae ke kyare ya, kayeyɛɛ dinaa daale gyae ke kɔɲ be dɔɔ.

² Balan burum baa sila wɔ yɛɛ ba desɛɲ nombia ɲan bɛɛ yɛɛ nɛ. Te be nombia ɲan bɛɛ yɛɛ nɛ dɔɔ, balan baa kolosi nombiakumɛɛ tia Kristo anokoare gbɛɛɛɲ ɲan. ³ Lee sibii dɔɔ mena akɛɛɛ wolala kɛwɔ baa mo akɛɛɛ nombia beo ɲon, na baa mo nyansa gbɛɛ mo ɲon gyae kɔba. Mena dɔɔ leenaɲ benɛɲ benɛɲ ken Wurubuare yakowɔ see nyi waa wɔɲ ba deɲele, te waa tan wɔlɛɛ wɔ bo.

⁴ Ɛ tɔɔse nyi debaɲ ken Wurubuare kpilala baɲ be kyaa adido be yɛɛ nombiakumɛɛ nɛ, Wurubuare te tina wɔ yela ya. Mɔna ɔ moo wɔ do kayeyɛɛ kekpaakekpaa man. Ɔ doo wɔ agbaraagbaraase man te ɔ moo wɔ ka do ditinɛɛ man, na baa doo botɔɔ kelii ɔ nombia kedi wee ken. ⁵ Wurubuare te tina benɛɲtena baɲ be te

nyii ɔ dei ya ne yela ya. Nowa yako wɔ mena kenj baa yee na be gbɛɛnenj ka tenee Wurubuarɛ siaman, mɔna ba te kyɛɛkee ba agyuenj ya. Mena dɔɔ Wurubuarɛ yela lonj waalewɔ wɔlɛɛ tɛɛle kenj na ke balan ban pou be te nyii ɔ dei ya ne. Mɔna balan ban Wurubuarɛ be lɛɛ ba nyee yena Nowa njon ɔ gbɛɛnenj tenɛɛ Wurubuarɛ siaman ne na ɔ dekpanalanmantena balan nyetooro. ⁶ Ɛ tɔɔse nyi Wurubuarɛ buu Sodom na Gomoratena fɔɔ. Ɔ yela boalanj kpaa be popou bese tɔj. Ɔ yee mena na ka wola nyi nne ne gyae la ke konj balan ban bɔɔ ne nyii ɔ dei ya ne dɔɔ. ⁷ Mɔna Wurubuarɛ lese Lɔɔte lee mena denjele kewɔnj kei man. Nawolo nyi Lɔɔte yee walanj njon ɔ gbɛɛnenj tenɛɛ njon Wurubuarɛ siaman, mena dɔɔ balan ban nombia nkaranjkaranj njan bɛɛ yee ne takaa e nideli. ⁸ Lɔɔte kekyaa balan kumɛɛ kewɔ man na ɔ kena be nombia nkaranjkaranj njan bɛɛ yee, na be nɔɔwoya kumɛɛ njan bee kolosi ne takaa e nideli. Nawolo nyi ɔ yee walanj njon ɔ gbɛɛnenj tenɛɛ Wurubuarɛ siaman. ⁹ Nombia kenja pou nawolo baa nyi, Wurubuarɛ gyenj mena kenj waa lese ɔ balan lee be kaale man. Te ɔ gyenj mena kenj waa yee, na waa wɔnj balan kumɛɛ denjele kelii wee kenj waa di walanj kamase nombia ne. ¹⁰ Kenja pou wole na, balan ban bɛɛ yee nombia nkaranjkaranj njan ban gbagba ne gyae te njɛɛ wɔlɛɛ wɔ te bɔɔ na mo Wurubuarɛ yee kolo ya ne, Wurubuarɛ waa wɔnj ba denjele nideli. Mena akɛɛɛ wolala kewɔ dana konɔɔyɔnj te bɛɛ wola ba wose, te bɛɛ tale gyɔ konɔɔ kolosi nombiakumɛɛ tia ban be kyaa adido te be dana gyoorobiiri ne.

¹¹ Mɔna Wurubuare kpilala ban gba koran be dana don kela akere wolala kɛwɔ nɛ, ta tee balan ban be dana gyoorobiiri adido nɛ yaa baa mo nombiakumɛ gyakaa be doo de Gbengyoo Wurubuare siaman ya. ¹² Mɔna mena balan kɛwɔ ban be dana konɔɔyɔn nɛ doo, nombia nan boo ne nyii ne man ya na mmusuo nombiikum kamase ken be gyae na te bee kolosi lee ka wose man. Be dinoo yee ngba hale man wonembia ban balan na koe nɛ. Kpene kamase ken de kon ba nyee man na, ken te bee yee. Mena doo baa yen leki ngba hale man wonembia nɛ.

¹³ Wurubuare waa naase wo diyem nideli ngba mena ken ban mo be naase baale diyem nɛ. Ban gyan na nombia nkarankaran keyee balan man yena gyon kedi. Mena doo e gyanee e ne di e noo te be kaa kyaa bom na nan na, be dana wo desɛn gba nyi baa yee be nombia nkarankaran nan e man ya. Kei ne yeli bee wolee e yele do non desɛn. ¹⁴ Boo ne gyɔ sibii naa alo lan ya, te nombiakumɛ keyee yena be wui. Bee beo balan ban boo dana don ba kelɛdi man ya nɛ, te bee yeli balan benan ne yee dukum. Be dana sibii nideli. Mena aboo kumee ken pou doo Wurubuare te falaa wo. ¹⁵ Be te tina Kristo gbɛɛ kpaakpaa ken yela gyu ka mo ban gbagba be gbɛɛ ken be yeli boo yoo nɛ. Be silana Beeyo bu Baalam nawoo. Na Baalam kei yee Wurubuare dekpɛnkpenyooore e, te o be famene na nombiakumɛ keyee lee koba ken waa nyin lee ke man doo ya. ¹⁶ Mena doo Wurubuare yela non Baalam afurum kolosiwo na e lee o nombiakumɛ nan o ne yee nɛ doo. Wonembu

bɛɛ tale kolosi ya mɔna afurum ɲon kolosiwo na e ɲgba deniwalaɲ nɛ, te ɔ yela ɔ tinaa ditenɲ nombia ɲan nafa ɔ ne gyae waa yɛɛ nɛ yela.

¹⁷ Mena akɛɛɛ wolala kɛwo be dana tɔɔɔ ya ɲgba atiribunse ɲan ɲɔɔ dana lonɲ ya nɛ, te ba bese yaa be yɛɛ ɲgba ɲoma ɲan felin ne gyɔ ɲa lanɲ nɛ. Botɔɔ kenɲ Wurubuare be desina see wo nyi ke dɛɛ yɛɛ ba dekyae kekpaakekpaayaena ditinɲɛɛ tuum kenɲ man. ¹⁸ Be yɛɛ nɔoman bo mɔna nombii kpaakpaakamase be doo ba kekolosi man ya. Bɛɛ yɛɛ kewɔlɛɛ nombia te bɛɛ wola balanɲ nyi baa tale yɛɛ kpene kamase kenɲ banɲ gbagba ne gyae nyi baa yɛɛ. Mena nombia kenɲa te bɛɛ mo beo balanɲ banɲ boɔ lɛɛdi kewalaɲ te boɔ lese ba wose lee mena dinɔɔ kumɛɛ ɲenanɲ man nɛ, na be ta bese ke yala ɲe man bela. ¹⁹ Mena balanɲ kumɛɛ benanɲ na beo balanɲ kɛwo nyi baa yela na baa nyinɲ ba wose, na baa tale yɛɛ kpene kamase kenɲ banɲ gbagba ne gyae kenɲ Wurubuare mmaraa kamase be bake wo ya. Mɔna banɲ gbagba koranɲ sɛɛ be yɛɛ gbenɲawo fa nombia nkaranɲkaranɲ keyɛɛ. Nawolo nyi deniwalaɲ kamase yɛɛ gbenɲi e fa kpene kamase kenɲ ne di ɔ doɔ nɛ. ²⁰ Nyi walaɲ da gyenɲ de Gbenɲgyoo Yesu Kristo ɲon ɔ yɛɛ da nyeelɛɛre e nɛ te ɔ lese ɔ wose lee tɛɛle kei doɔ aboo nkaranɲkaranɲ ɲan ɲɛɛ wɔlɛɛ walaɲ nɛ keyɛɛ man, te ɔ bese gyu ɔ ne yɛɛ ɲa bela na ɲe gyae ke di donɲ ɔ doɔ. Dekɔɲ mena na ɔ dinɔɔ gyae ka bese wɔlɛɛ kela mena kenɲ nafa ɔ doo pɛte ɔ be kaa lɛɛ Kristo di nɛ. ²¹ Nyi nafa ɔtenate denɲ ta gyenɲ gbɛɛ kenɲ waa mo na ɔ nombia ka tenɛɛ Wurubuare siaman ya na, nafa dei fa e

kela ken ɔ ba gyen ke te ɔ ba besena ɔ wole tee Wurubuare nombia ɲan boɔ wola e nɛ. ²² Ba te gyɔ aduya ɲaale see nyiaa, “Babaa ne tɔe na ɔ ta bese ka mo ɔ tɔɔla di” te “N sɔ kekuirii na, ɔ na bese bo ka gyoo depate man.” Mena balan kewɔ dinɔɔ nawolo nyi aduya kenja yɛɛ ampan.

3

Wee ken de Gbenjyoo Yesu Kristo waa bese kɔɲ nɛ

¹ Me gyooona kpaakpaa, kei yena me tɔne alate ken mɛɛ ɲmarase ɲon. Me ɲmarase tɔna ala kenja pou bo na maa mo tɔɔse ɲon nombia ɲan ε wulaa ε gyen nɛ na maa do ɲon kakyen, na ε ke nyiɲ mo agyuen kpaakpaa lee nombia ɲenan man. ² Mɛɛ gyae nyi ε ke tɔɔse nombia ɲan Wurubuare akpenkpenjyɔɔra ban be yako see leenan benen ken nɛ. Na ε ka bese tɔɔse nombia ɲan de Gbenjyoo Yesu Kristo ɲon ɔ yɛɛ da nyeelɛere e nɛ be tɛɛ daa ɔ kpilala ban de kyaa ε man nɛ dɔɔ yako nyi yaa yɛɛ nɛ.

³ Nombii ken mɛɛ gyae ε ka gyen nideli yena nyiaa, weeya ɔtoman nyiɲan pɛte Yesu ke kɔɲ na, balan baale baa kɔɲ kaa yɛɛ nombia nkarankaran ɲan ban gbagba ne gyae. Baa kulu ɲon gbɛɛ kamase man lee ε kelɛɛdi dɔɔ. ⁴ Baa boɔse ɲon nyiaa, “Njba ɔ yakowɔ see nyi waa bese kɔɲ, ɔ kyaa alen? Woromɔ yaa waa kɔɲ? De bɛɛ lɛɛ nombia kenja di ya, nawolo nyi de naanaɔ te wulaa yekee kaalan, mɔna kpene kamase sɛɛ doo ɲgba mena ken ɲe doo leenan kewalan ken Wurubuare be yɛɛ adido na ateta

nε. Kolo na kolo te kyεεkee ta ya.” ⁵ Akpaa be yako mena na be karae. Nawolo nyi ba te wolee nyi lee gyangba gyangba ken na, nombii yakaa te Wurubuaε kolosiwɔ te adido na ateta bεεwɔ lee. Wurubuaε yela tεele leewɔ lon man kɔn, te lon kenan dɔɔ te ɔ tεεwɔ yεε tεele kei. ⁶ Ba te wolee mɔ nyi lon kenan te Wurubuaε yela ke kaa waalewɔ wɔlεε gyangbatena ban bɔɔ kyaa deban kenan man nε. ⁷ Wurubuaε nombii kenan te ɔ moowɔ ɔ dana adido na tεele ken dɔɔ ε kyaa nε. Ne doo ηεε daa deban ken Wurubuaε waa mo boalan wɔlεε ηa nε. Ne doo menεε kelii nombia kedi wee dinaa ken Wurubuaε waa wɔlεε balan ban pou be te nyii ɔ dei ya nε.

⁸ Me gyoona kpaakpaa, ε na wolee nombii dokolon kei ya. Nombii kenan yena nyiaa, Wurubuaε siaman na wee dokolon yεε ηgba kulutoonen kakpon (1,000) nε, te kulutoonen kakpon (1,000) mɔ yεε ηgba wee dokolon nε. ⁹ Baale na gyuen nyi Wurubuaε de yako nyi waa yεε kolo na ɔ bεε yεε ke bilen ya. Na mena te doo ya, mɔna ɔ ne nyin konɔɔ bo fa ηon, nawolo nyi ka te yεε ɔ kegyaebii ke nyi ε man ηolo waa yen leki ya. ɔ ne gyae bo nyi walan kamase waa kyεεkee wa agyuen lee ɔ gbεenen kumεε man na waa kɔn ɔ gyan.

¹⁰ Wee ken de Gbenjyoo Yesu waa kɔn nε, waa kaa futaa daa bo ηgba mena ken ηmεεlate ne kɔn nε. Mena wee kenan na adido gyae ka mo yeesa ηaalaa. Boalan gyae ke kpa kpene kamase ken doo adido na ateta nε pou dugudugudugu. ¹¹⁻¹² Nyi akpaa mena te abɔɔ pou gyae ke wɔlεε na, kenan na sena te kaboena nyi ε dinɔɔ dεε

yεε? Ε ke kyaa ε ne daa Wurubuareε wee kei te ε sia be yεε nyi ke dεε kɔŋ biley ne, kaboena nyi yaa kyaa Wurubuareε kegyaebii man, keŋ dukum kamase be doo ε man ya. Mena wee kenan na boalan gyae ke wɔλεε adido pou te boalan kenan ogyefeliŋ keŋ gyae ke yalakee kpene kamase keŋ doo adido botɔɔ ne. ¹³ Mɔna daa dɔɔ de kyaa dεε daa adido wɔle, na tεεle wɔle keŋ Wurubuareε be yako see nyi waa yεε ne. Botɔɔ te balan ban pou be gbεeneŋ tenεε ne baa kyaa.

¹⁴ Mena dɔɔ me gyoona kpaakpaa deban keŋ ε sia gyakaa mena abɔɔ keŋa pou dɔɔ ne, ε yase ε sia na ε ke yεε abɔɔ kpaakpaa ŋan gyae ke yela ε ke tale kaa sen Wurubuareε siaman, keŋ nyi ayimεε yaa nombiikum daale be doo ε wose man ya, na εmεε na Wurubuareε nsana ke yεε gyon. ¹⁵ Ε tɔɔse nyi de Gbenjyoo Wurubuareε konɔɔ keŋ ɔ be nyim ne, ke yεε kpene keŋ ne fa deniwalan gbεε na waa nyin nyin nyeekeleε pɛna ɔ wee keŋ kelii. Mena nombia ŋenan ke, te de dɔɔ gyaagyɪ Pɔɔl mɔ moo nyansa keŋ Wurubuareε be fa e ne ŋmarase ɔ tɔna pou man yelee ŋon. ¹⁶ Mena ke te ɔ ŋmarasewɔ yako mena nombia keŋa ɔ tɔna pou man. ɔ nombia ŋaale doo ɔ tɔna ŋenan man keŋ ŋe man kenyii dana ban. Balan baale ban bɔɔ gyen nombia ya te bɔɔ senεε kelεedi keŋ man keŋkeŋ ya ne, ne tulii ɔ nombia ŋenan bo. Mena ke mɔ te bee tulii Wurubuareε nombia anmarasenŋ akan ŋan mɔ. Bεε yεε mena ne, na Wurubuareε kefaala yaa bεε gyae baa fa ba wose ne.

¹⁷ Me gyoona kpaakpaa, ε wulaa ε gyen mena nombia keŋa. Mena dɔɔ ε doo ε wose dɔɔ nideli,

na balan ban boɔ ne di Wurubuaɛ nombia nan doɔ ya nɛ, be nyin mo ba akɛɛɛ nombia nan wɔnɛe non lee ɛ dasɛnɛ kpaakpaate ken man ya. ¹⁸ Mɔna ɛ yela de Gbenɣoo Yesu Kristo non ɔ yɛɛ da nyeelɛɛɛ e nɛ, ka mo ɔ bɛɛɛ boele non na waa yela ɛ ka gyɛn e nideli. Non te gyoorobiiri kaboena gyɛn kei na weeya pou kekpaakekpaa. Amen.

**WURUBURE NOMBIA KPAAKPAA
NŌŌKEBAKESEE WŌLE
Delo: WURUBURE NOMBIA KPAAKPAA
NŌŌKEBAKESEE WŌLE New Testament**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Delo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

80e9f745-c10c-5e3f-94bb-9d65aa1a1b11